

Asia: HE 56/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä
Vastaus: MmV@eduskunta.fi , tiistai 10.5.2022 klo 10.00

Tenon kiinteistönomistajat ry:n lausunto

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Tämä hallituksen esitys (HE 56/2022) on puutteellisesti laadittu. Esitys ei anna valiokunnan jäsenille oikeita perusteita lainsäädännön lähtökohdiksi. Kokonaan on jätetty käsittelemättä Tenojoen suomenpuoleisen vesialueen omistussuhteet. Suomen valtio omistaa vähemmistön kyseisestä vesialueesta ja enemmistön omistavat yksityiset. Kyse on siis pääosin yksityisestä vesialueesta.

Korkeimman oikeuden vuosikirjaratkaisussa 130:2003 on selkeästi kerrottu yksityisten kiinteistöjen vesialueista muodostetun Tenojoella yhteisen vesialueen osakaskuntia. Saman perustelun mukaan näiden osakaskuntien vesialueilla osakastilojen kalastusoikeus perustuu kiinteän omaisuuden omistamiseen. Sama pätee Tenojoen muihinkin yksityisiin vesialueisiin.

Samassa vuosikirjaratkaisussa (KKO 130:2003) on perusteltu paikallisten henkilöiden vapa- ja viehekalastusoikeuden perustuvan valtion vesialueella Tenojoessa pitkään jatkuneeseen kalastukseen. Eräissä uudemmissa oikeustapauksissa on käsitelty saamelaisten kulttuuriin lukeutuvaa kalastusta valtion vesialueella sivujoissa. Ratkaisuissa paikallisten ja saamelaisten henkilöiden vapakalastusoikeuksien on todettu nauttivan valtion vesialueella omaisuudensuojaan verrannollista suojaa.

Esityksessä kuvataan saamelaisten kulttuuriin liittyvää kalastusoikeutta suhteettoman laajana ja viitataan virheellisesti myös elinkeinon vapauteen. Tämä perusoikeus ei takaa matkailuyritysten menestymistä. Utsjoen kunnan menetyksetkään eivät johdu kalastuskiellosta vaan lohikannan tilasta.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan tulisi vaatia hallitusta perehtymään huolellisesti Tenojoen kalastusoikeuksiin, niistä annettuihin KKO:n ratkaisuihin ja korjaamaan esityksensä perusteet vastaamaan Suomen kiinteistöoikeutta ja Suomen perustuslakia.

HE 56/2022 on muilta osin asianmukainen. Tämän esityksen mukainen laki on totaalinen lohen kalastuskielto Tenojoen vesistöön kalastuskaudeksi 2022. Se kieltää lohenkalastuksen kaikilta kalastajaryhmiltä yhdenvertaisesti ja toteuttaa PL 20 §:n mukaista vastuuta ympäristöstä. Lohikannan tila on tutkimusten mukaan heikko ja lohen kalastuskielto on välttämätön investointi tulevaisuuteen.

Seinäjoella 9.5.2022

Tenon kiinteistönomistajat ry:n hallitus

Veikko Rintamäki, puheenjohtaja
veikko.rintamaki@tieto-ohjaus.fi
0400951566